

CYNGOR SIR YNYS MÔN

ADRODDIAD AT:	Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol
DYDDIAD:	Gorffennaf 11, 2017
PWNC :	Moderneiddio Ysgolion Môn – Adolygu'r Rhaglen Amlinellol Strategol. Diweddarau Band B
AELODAU PORTFOLLIO(AU):	Y Cynghorydd R. Meirion Jones
AWDUR YR ADRODDIAD Rhif Ffôn: E-bost:	Delyth Molyneux

1.0 ARGYMHELLION

Cyflwynodd yr Awdurdod ei Raglen Amlinellol Strategol (RhAS neu SOP) i Lywodraeth Cymru ym mis Rhagfyr 2013. Roedd y ddogfen strategol wedi ei rannu mewn i 4 Band sef Band A (2013-2019), Band B (2019-2022), Band C (2022-2025) a Band D (2025-2028).

Mae Llywodraeth Cymru wedi gofyn i Awdurdodau Lleol Cymru ddiweddarau eu cynlluniau Band B a chyflwyno Rhaglen Amlinellol Strategol diwygiedig i Lywodraeth Cymru erbyn 31ain Gorffennaf 2017. Ers cyflwyno'r RhAS neu SOP i Lywodraeth Cymru, mae ffactorau fel poblogaeth ysgolion a nifer penaethiaid cynradd wedi newid. Yn ogystal, mae Llywodraeth Cymru wedi dweud bydd Band B yn gyfnod o 5 mlynedd ac yn rhedeg o 2019-2024.

Mae'r rhaglen moderneiddio ysgolion yn parhau yn flaenoriaeth gorfforaethol, ac wedi gwneud cynnydd sylweddol ers cyflwyno'r RhAS diwethaf.

Mae ffactorau eraill yn gyrru'r angen i adolygu'r rhaglen:

1. Er bod y Cyngor wedi gwneud arbedion sylweddol dros y blynyddoedd diweddar, mae angen i'r Cyngor arbed tua £3.5 miliwn y flwyddyn o 2017/18 am dair blynedd. Golyga hyn fod angen i'r Gyfarwyddiaeth Dysgu Gydol Oes wneud arbedion fyddai'n cyfrannu at arbedion corfforaethol.
2. Oherwydd y gofyn uchod, bydd angen i'r broses moderneiddio ysgolion gyflymu

Mae'r adroddiad hwn yn ymgais i gyfleu ffeithiau sy'n dangos yr angen i adolygu darpariaeth addysg gynradd ac uwchradd yn Ynys Môn mewn trefn amser sy'n wahanol

i'r hyn a amlinellir yn y ddogfen rhaglen amlinellol strategol blaenorol a gyflwynwyd gan yr awdurdod i Lywodraeth Cymru ym mis Rhagfyr 2013.

Argymhelliad

Gofynnir i'r Pwyllgor Sgrïwtini Corfforaethol argymell cymeradwyo'r canlynol i'r Pwyllgor Gwaith:

1. Ystyried moderneiddio ysgolion cynradd ac uwchradd, a hefyd ysgolion cynradd ac uwchradd yn rhannu'r un campws neu ysgolion 3-16/3-18 oed.
2. Ystyried cyfraniad awdurdod lleol o thua **£18 miliwn** tuag at Fand B y rhaglen
3. Ystyried yr opsiynau fel yr amlinellir yn yr achos economaidd o'r RhAS/SOP a disgwyl dadansoddiad manwl pellach yn yr achosion busnes manwl sydd i ddilyn.
4. Parhau i gefnogi achos dros newid a gyflwynwyd drwy'r rhaglen moderneiddio ysgolion, a'r gywyr newid.

2.0 RHESWM

2.1 I wneud argymhelliad i'r Pwyllgor Gwaith er mwyn symud ymlaen efo'r rhaglen moderneiddio ysgolion. Bydd hyn yn galluogi'r Awdurdod i newid cyfeiriad y rhaglen er mwyn cwrdd ag anghenion am lefydd mewn ysgolion ble mae eu hangen nhw fwyaf.

3.0 SYLWADAU

Dim sylwadau eto

Awdur: Delyth Molyneux
Teitl Swydd: Pennaeth Dysgu
Dyddiad: 05 Gorffennaf 2017

Ysgolion yr 21ain Ganrif
21st Century Schools



Llywodraeth Cymru
Welsh Government



Y Rhaglen Amlinellol Strategol (RhAS) - Band B - y wybodaeth ddiweddaraf

Arweiniad

Pwrpas y ffurflen hon yw cofnodi'r newidiadau arfaethedig i'ch Rhaglen Band B ers y cytunwyd ar y fersiwn fwyaf diweddfaf o'ch Rhaglen Amlinellol Strategol/Strategaeth Ystadau.

Byddwch cystal â llenwi pob un o adrannau perthnasol y ffurflen hon gan gynnwys datganiad cymeradwyaeth y wybodaeth hon yn **Adran 12**.

Sylwch fod y gyllideb ar gyfer Band B y Rhaglen yn gyllideb sefydlog a bydd prosiectau'n cael eu blaenoriaethu os bydd y ceisiadau am arian yn fwy na'r adnoddau sydd ar gael. Yn y lle cyntaf bydd prosiectau'n cael eu blaenoriaethu ar sail digonolrwydd a chyflwr adeiladau, ond efallai y bydd ffactorau eraill yn cael eu hystyried fel hyblygrwydd asedau, effeithlonrwydd yr ystâd addysg ac amddifadedd.

Byddwch cystal â dychwelyd copi electronig wedi'i llofnodi o'r ffurflen at Jo Larner, Cyfarwyddwr Rhaglen y Rhaglen Addysg ac Ysgolion ar gyfer yr 21ain Ganrif erbyn dydd Llun 31 Gorffennaf at:

21stcenturyschools@wales.gsi.gov.uk

Cynnwys yr Adrannau:

TOC

1. Amlen Rhaglen Band B sy'n cael ei geisio

Cyfanswm yr amlen Band B sy'n cael ei geisio <i>e.e. £15,000,000</i>	£36,136,501
Y Cyfraniad sy'n cael ei geisio gan Lywodraeth Cymru <i>e.e. £7,500,000</i>	£18,068,250
Cyfraniad yr ALI/ Sefydliad AB <i>e.e. £7,500,000</i>	£18,068,250

2. Crynodeb o'r newidiadau

Beth sydd wedi newid ers fersiwn ddiweddaraf eich RhAS/Strategaeth Ystadau?
Dim mwy na 1000 o eiriau

- Mae'r rhaglen moderneiddio ysgolion yn parhau i fod yn flaenoriaeth gorfforaethol a gwnaed cynnydd sylweddol ers y RhAS blaenorol.
- Mae Byrddau'r rhaglen gorfforaethol wedi cael eu diwygio
- Adeiladwyd dwy ysgol ardal newydd, a byddant yn agor yn 2017. Cymeradwywyd achos busnes llawn ar gyfer ysgol newydd ym Mro Rhosyr ac Aberffraw, yn ogystal ag addasu dwy ysgol arall.
- Mae trefn a blaenoriaethu'r prosiectau wedi newid, fel yr amlinellir yn yr Achos Economaidd a'r ddogfen Cais am Newid (Ionawr 2017)
- Bydd Fframwaith Contractwyr Gwaith Mawr Gogledd Cymru 2 yn cael ei ddefnyddio i gaffael y prosiectau Band B
- Noda Tîm Adolygu Porth Llywodraeth Cymru bod Ynys Môn yn enghraifft o arfer da o ran Rhaglen Ysgolion yr 21ain ganrif
- Gwersi wedi eu dysgu - yr allwedd i brosiectau llwyddiannus yw dysgu o heriau a llwyddiannau'r prosiect yn y gorffennol.

3. Yr Achos Strategol

Sut mae'ch Rhaglen yn cysylltu â strategaethau lleol a chenedlaethol e.e. Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, strategaethau gofal plant a chyfrwng Cymraeg?

Dim mwy na 1000 o eiriau

Hyd yma, mae moderneiddio ysgolion a'r prosiectau cysylltiedig wedi eu halinio â strategaethau corfforaethol, lleol a chenedlaethol. Mae'r rhaglen wedi gweithio'n agos gyda Llywodraeth Cymru, rhanddeiliaid a'r holl bartneriaid perthnasol i sicrhau bod y prosiectau yn cael eu cefnogi a bod y cyfeiriad strategol yn cael ei ddeall.

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (2015)

Mae Cyngor Sir Ynys Môn yn gweithio tuag at gyflawni amcanion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (2015). Mae'r Rhaglen Moderneiddio Ysgolion yn anelu at gyfrannu tuag at y 7 nod llesiant, fel y dangosir yn y tabl a ganlyn:

7 nod llesiant	Sut bydd y Strategaeth moderneiddio ysgolion yn cyfrannu at y 7 nod llesiant
Ffyniannus Cydradd	Gweledigaeth yr Awdurdod - eisiau i bob unigolyn ifanc, beth bynnag yw eu cefndir a'u hamgylchiadau, lwyddo.
Cydnerth	Mae'r Awdurdod yn gweithio mewn partneriaeth â Llywodraeth Cymru ar ddatblygu a chyflawni prosiectau newid i foderneiddio ysgolion. Mae'r prosiectau wedi eu cynllunio'n effeithiol ac ymgynghorwyd arnynt, er mwyn lleihau ymwrthedd a chyflawni amcanion y prosiect.
Iachach	Bydd ysgolion Môn yr 21ain ganrif yn 'ysgolion cymunedol' a gellir eu defnyddio i hyrwyddo Gwasanaethau Iechyd, corfforol a chymunedol, yn ogystal â hyrwyddo dewisiadau ffordd o fyw iach ymhlith disgyblion, rhieni a darparwyr gofal plant.
Cymunedau cydlynus	Bydd rhanddeiliaid yn cyfrannu at gynllunio a chyfeiriad prosiect drwy'r prosesau ymgynghori ac ymgysylltu. Bydd Band B Ynys Môn yn parhau i ymgynghori, ymgysylltu a gweithio gyda phartneriaid, yn arbennig mewn perthynas â datblygu lleoedd mewn ysgolion ochr yn ochr â digonolrwydd y ddarpariaeth gofal plant drwy gyfrwng y Gymraeg gyda Mudiad Meithrin, Cymdeithas Cylchoedd Chwarae Cyn-ysgol Cymru a phartneriaid yn y sector gofal plant preifat i rai rhwng 0 a 3 oed. Bydd Gofal Plant a chyfleusterau cofleidiol, ynghyd â defnydd cymunedol o'r adeiladau y tu hwnt i'r flwyddyn ysgol (ac fel pwyntiau cyswllt ar gyfer Gwasanaethau corfforaethol, fel manau codi i lyfrgelloedd, er enghraifft) yn cynyddu cydlyniant cymunedol yn ystod Band B. Bydd datblygu dewisiadau o ran sicrhau ansawdd ac

	effeithlonrwydd yn y ddarpariaeth ôl-16 hefyd yn cael ei ystyried mewn ymgynghoriad â'r sector Addysg Bellach a'r cyngor sir cyfagos.
Diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu	Mae'r rhaglen moderneiddio ysgolion yn agwedd allweddol ar y Strategaeth Iaith Gymraeg gorfforaethol a Strategaeth Iaith statudol y Gymraeg mewn Addysg. Bydd cynlluniau ar gyfer Band B i ystyried ymgorffori cyfleusterau 0-3 cyn-ysgol a gofal plant cofleidiol drwy gyfrwng y Gymraeg ac yn ddwyieithog yn cynyddu darpariaeth y darparwyr Cymraeg ar yr Ynys, a bydd yn sylfaen ieithyddol gadarn i gynyddu nifer y siaradwyr Cymraeg yn unol â thargedau CSYM a Llywodraeth Cymru i gynyddu nifer y siaradwyr Cymraeg i filiwn erbyn 2050.
Cymru sy'n gyfrifol ar lefel byd-eang	Mae'r rhaglen moderneiddio ysgolion bresennol yn cyfrannu at wella amgylchedd cymdeithasol, economaidd, a diwylliannol yr ynys, a bydd Band B yn barhad o'r rhaglen hon.

Yn ddiweddar, cynhaliodd Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Gwynedd a Môn asesiad llesiant, a gadarnhaodd bod diffyg cyrhaeddiad yn cydberthyn â diffyg llesiant unigolion drwy gydol eu bywydau, ac felly mae angen sicrhau bod capasiti a photensial pob disgybl i lwyddo yn cael ei gyflawni. Ar ben hynny, mae tystiolaeth ddiweddar yn cyfeirio at brofiadau niweidiol yn ystod plentyndod yn cael effaith negyddol hirdymor ar blant ifanc. Mae angen sicrhau bod pob plentyn yn cael profiadau cadarnhaol yn ystod eu plentyndod er mwyn eu galluogi i ffynnu a thyfu i fod yn aelodau gweithgar a chyfranogol o'u cymunedau. Mae'r rhaglen moderneiddio ysgolion yn sicrhau bod adeiladau ein hysgolion yn addas i'r pwrpas i hybu llesiant corfforol a darparu amgylcheddau ffisegol ac offer, yn ogystal â staff cymorth, nad oes modd eu darparu mewn ysgolion 19^{eg} ganrif.

Recriwtio a chadw staff

Gan fod recriwtio arweinwyr a rheolwyr canol â chymwysterau addas yn parhau i fod yn broblem, mae'r rhaglen moderneiddio ysgolion hefyd yn lleihau'r risgiau sy'n gysylltiedig ag ysgolion bach lle mae problemau staffio a recriwtio yn arwain at heriau o ran darparu addysg a phrofiadau dysgu o ansawdd rhagorol sy'n gyson yn dda ar gyfer ein disgyblion. Mae'r rhaglen 21^{ain} ganrif yn cyfrannu at wella ansawdd addysgu a dysgu, gan leihau'r amrywiaeth o ran perfformiad a chyfleoedd rhwng ysgolion, ac yn cyfrannu at sicrhau cyfleoedd dysgu sy'n ymateb i anghenion y dysgwyr ac, yn wir, y gymuned ehangach.

Cyfleusterau Gofal Plant a Chymunedol i rieni a thrigolion hŷn

Uned Cefnogi Teuluoedd Ynys Môn sy'n gyfrifol am sicrhau lleoedd gofal plant digonol yn Ynys Môn, ac mae'n cymryd rhan yn y cynllun peilot cenedlaethol o gynnis 30 awr o ofal plant am ddim. Mae'r Uned yn gweithio'n agos gyda'r rhaglen moderneiddio ysgolion ac yn cyfrannu at y gwaith o ddatblygu achosion busnes cysylltiedig, yn enwedig wrth bennu rhagamcanion am ddisgyblion ar gyfer y dyfodol. Mae'r awdurdod yn cydnabod bod cyfle i hyrwyddo gweledigaeth o ddatblygu darpariaeth gofal cofleidiol ar un safle i bob disgybl dan 11 oed, gan gynnwys brodyr a chwiorydd sy'n fabanod ar rai safleoedd. Rhagwelir y bydd sicrhau darpariaeth feithrin ar gyfer plant 0-3 oed ar safle ysgolion newydd neu rai sy'n cael

eu haddasu, (i gael eu rheoli gyda phartner yn y sector gofal plant lleol) er mwyn darparu gofal rhwng 8.00am a 6.00pm ar gyfer teuluoedd, ynghyd ag addysg feithrin, gofal 'cofleidiol' a chlybiau gofal ar ôl ysgol/gwyliau, yn agwedd allweddol ar raglen ysgolion Band B. Yn ogystal, bydd buddion cymunedol eraill fel ystafelloedd at ddefnydd y gymuned, llyfrgell sefydlog neu bwyntiau gollwng / codi i lyfrgelloedd teithiol a gwasanaethau awtomataidd hunan-gymorth ar gyfer busnes y cyngor, yn fanteisiol ac yn gwella cydlyniant cymunedol. Bydd gwaith i werthuso a datblygu'r modelau hyn ymhellach yn cael sylw yn yr achosion busnes ar gyfer prosiectau penodol.

Y Gymraeg

Mae Cyngor Sir Ynys Môn wedi mabwysiadu'r egwyddor na ddylai'r Gymraeg gael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg, ac y dylai trigolion yr ynys allu byw eu bywydau drwy gyfrwng y Gymraeg os ydynt yn dymuno gwneud hynny. Yr un yw'r disgwiliad mewn perthynas â'r Gymraeg ar gyfer pob ysgol, sy'n rhoi cyfle i bob disgybl yn y Sir feddu ar y sgiliau priodol i fod yn hyderus yn eu dwyieithrwydd. Yng ngoleuni hyn, bydd unrhyw gynllun newydd a gyflwynir - fel prosiectau sy'n deillio o'r rhaglen ysgolion yr 21ain ganrif, yn ddarostyngedig i ofynion y polisi iaith.

Er mwyn cynyddu cyfran disgyblion y cyfnod sylfaen sy'n cyflawni targedau iaith Gymraeg fel yr amlinellir mewn dogfennau strategol gan Lywodraeth Cymru a chynlluniau lleol, bwriedir hefyd defnyddio'r modelau gofal plant uchod i gynyddu capasiti gofal plant Cymru ar Ynys Môn. Mae gan y model partneriaeth gofal plant y potensial i fod yn gyfrannwr allweddol tuag at uchelgais Llywodraeth Cymru i gael miliwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050.

Bydd y rhaglen foderneiddio yn cydymffurfio â'r polisiâu a strategaethau iaith a ganlyn:

- Strategaeth iaith Cyngor Sir Ynys Môn 2016 - 2021
- Polisi iaith Adran Dysgu Gydol Oes Cyngor Sir Ynys Môn
- Strategaeth ddrafft Llywodraeth Cymru o filiwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050

Rhaglen Amlinellol Strategol (RhAS) 2013

Cyflwynwyd y RhAS ar gyfer y rhaglen moderneiddio ysgolion yn 2013. Mae'r ddogfen yn amlinellu gweledigaeth y Cyngor ar gyfer moderneiddio'r system ysgolion, i sicrhau addasrwydd cyfleusterau ar gyfer anghenion y presennol a'r dyfodol. Mae newidiadau demograffig a chynnydd mewn problemau recriwtio oherwydd proffil oedran y penaethiaid presennol (ar hyn o bryd mae 50% dros 50 oed) a ffactorau eraill wedi arwain at yr angen i adolygu'r drefn blaenoriaethu prosiectau a gyflwynir yn y RhAS. Cyflwynwyd dogfen cais am newid i Lywodraeth Cymru a Phwyllgor Gwaith y Cyngor, ac fe'i cymeradwywyd ym mis Awst 2016. Mae'r RhAS Band B yn adlewyrchu'r newidiadau hynny.

Cynllun Corfforaethol Cyngor Sir Ynys Môn

Mae Cynllun Corfforaethol y Cyngor yn amlinellu blaenoriaethau strategol yr Awdurdod. Roedd y cynllun corfforaethol blaenorol (2013-2017) yn cynnwys y flaenoriaeth a ganlyn - 'addysg, gwella sgiliau a moderneiddio ein hysgolion'. Mae'r cynllun corfforaethol ar gyfer 2017-2022 wedi cael ei ddrafftio, a dyma'r allbynnau sy'n gysylltiedig â moderneiddio ysgolion:

parhau i wella safonau addysgol a chyrhaeddiad ein plant
datblygu'r rhaglen moderneiddio ysgolion ymhellach drwy gwblhau ysgol newydd ym Mro Aberffraw, gweithredu prosiect Llangefni a chadarnhau prosiectau Band B, i gynnwys ystyriaeth o ysgolion 3-16 oed ac addysg ôl-16.
adolygu'r trefniadau arweinyddiaeth ar gyfer ysgolion llai o faint, gan gynnwys Ffederaleiddio, penodi penaethiaid strategol aml-safle ac ysgolion cynaliadwy a chost-

effeithiol, yn unol â chanllawiau Llywodraeth Cymru, a newidiadau a awgrymwyd i'r Cod Trefniadaeth Ysgolion, sy'n destun ymgynghoriad ar hyn o bryd.

Cynllun Rheoli Asedau Corfforaethol 2015-2020

Diben y Cynllun yw darparu fframwaith strategol ar gyfer rheoli asedau'r Cyngor.

Mae'r cynllun yn cyfeirio at y rhaglen moderneiddio ysgolion a'r defnydd o ysgolion ar ôl iddynt ddod yn wag. Cyfeirir hefyd at sut y mae'r rhaglen moderneiddio ysgolion yn cyfrannu tuag at y strategaeth effeithlonrwydd ynni corfforaethol. Mae hyn yn parhau i fod yn flaenoriaeth i'r awdurdod, a lleihau defnydd ystâd yr ysgolion o ynni yn unol â strategaeth effeithlonrwydd ynni'r Awdurdod, ac mae'n un o'r ffactorau llwyddiant allweddol a amlinellir yn RhAS Band B.

Mae cynllun corfforaethol diwygiedig y Cyngor hefyd yn cyfeirio at asedau'r cyngor yn y dyfodol ac yn rhagweld rôl allweddol i'n cymunedau weithio gyda'i gilydd, mewn ffordd gydlynol a phwrpasol, i ddiogelu ein hasedau, ac i sicrhau eu bod yn addas i'r diben ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol.

Amgylchiadau Cyfredol

- Ni adeiladwyd y stoc presennol o ysgolion i ystyried Dysgu yn yr 21^{ain} ganrif, na'r defnydd cymunedol gwell o gyfleusterau fel gofal plant 0-3 oed, clybiau ar ôl ysgol, defnydd cymunedol o gyfleusterau y tu allan i oriau ysgol ac yn ystod gwyliau, llyfrgell a chyfleusterau pwynt gwasanaeth y cyngor.
- Mae capasiti dros ben lleoedd ysgol yn y sector uwchradd yn arwain at ddewisiadau pwnc anymarferol a phenderfyniadau staffio anodd mewn rhai ysgolion. Mae hyn wedi arwain at ostyngiad yn y dewisiadau cwricwlwm i ddisgyblion yng nghyfnodau allweddol 4 ac ôl-16, er gwaethaf trefniadau Consortiwm effeithlon rhwng ysgolion a darparwyr hyfforddiant galwedigaethol, a'r defnydd o ystafelloedd capasiti dros ben gan wasanaethau eraill y cyngor ac addysg. Mae rhai ysgolion yn wynebu diffygion ariannol sylweddol a bydd hyn yn cynyddu os nad yw dulliau amgen o ddarparu yn cael eu mabwysiadu yn y sector uwchradd o fewn Band B.
- Mae cyflwr stoc presennol ein hysgolion yn is na'r cyfartaledd, ac mae costau cynnal a chadw cysylltiedig yn parhau i fod yn uchel gan fod y catalog ôl-groniad o waith cynnal a chadw ac addasiadau sydd eu hangen er mwyn cydymffurfio â gofynion DDA a Chyfnod Sylfaen yn rhy ddrud i'w hystyried o fewn y cyllidebau atgyweirio a chynnal a chadw sy'n gyfyngedig ac sydd hefyd yn crebachu, o ran y rhai datganoledig a'r rhai a gedwir yn ganolog.
- Mae'r Awdurdod yn ei chael yn fwyfwy anodd recriwtio uwch arweinwyr addas a chymwys sy'n siarad Cymraeg yn y sector ysgolion cynradd ac uwchradd. Mae'r rhaglen foderneiddio arfaethedig yn un ffactor strategol sy'n cyfrannu at leddfu'r broblem o ran cynllunio olyniaeth arweinyddiaeth ysgolion a sicrhau modelau arweinyddiaeth gwasgaredig sy'n gynaliadwy ac sy'n hyrwyddo safonau uchel ac arweinyddiaeth ragorol yn gyson.
- Mae symudiadau demograffig dros y blynyddoedd diwethaf wedi arwain at newidiadau o ran lle mae rhieni yn dymuno anfon eu plant i'r ysgol, a gostyngiad nodedig mewn teuluoedd ifanc mewn rhai ardaloedd.
- Mae rhai ysgolion cynradd yn orlawn tra bod lleoedd gwag gormodol mewn rhai ysgolion o hyd.
- Ar hyn o bryd mae 19 o ysgolion cynradd bach sydd â llai na 75 o ddisgyblion, sydd wedi arwain at anghysondeb annerbyniol yn swm yr arian a ddyrannir fesul plentyn ar draws y sir, ac anawsterau wrth sicrhau cwricwlwm eang a chytbwys, wedi ei ddysgu gan staff â chymwysterau addas sydd â gafael ac arbenigedd priodol ar draws amrywiaeth o bynciau, dan arweiniad pennaeth cymwys a phrofiadol.

Angen Busnes

Mae angen i'r Awdurdod barhau i foderneiddio ei ysgolion. Nid yw ei weledigaeth graidd wedi newid ers y RhAS blaenorol ac mae'n cael ei yrru gan yr egwyddorion allweddol a ganlyn:

- Sicrhau bod pob plentyn yn cael cyfle i fynychu eu hysgol briodol agosaf lle gallant gael mynediad at yr amrywiaeth lawn o gyfleusterau;
- Sicrhau bod pob plentyn yn cael mynediad at gyfleusterau addas sy'n caniatáu cyflwyno amrywiaeth lawn o brofiadau addysgol.
- Lleihad yn nifer y lleoedd heb eu llenwi yn ein hysgolion yn unol â chanllawiau Llywodraeth Cymru.
- Cefnogi datblygu sgiliau arwain o fewn ac ar draws ysgolion er mwyn datblygu system hunan-wella lle mae ymrwymiad a rennir i ragoriaeth.
- Y posibilrwydd o ysgolion cynradd ac uwchradd yn cydleoeli ar yr un campws.
- Alinio Rhaglen Moderneiddio Ysgolion Ynys Môn i strategaethau allweddol eraill: Cynllun Corfforaethol, y Gymraeg, Rheoli Asedau, 30 awr o ofal plant.

Gallai Band B arwain at godi ysgolion newydd neu adnewyddu ysgolion. Fodd bynnag, i rai cymunedau lleol, bydd yn golygu cau neu uno eu hysgolion. Nid yw hyn rhywbeth newydd i Ynys Môn ers dechrau Rhaglen Ysgolion yr 21^{ain} ganrif, gan fod yr Awdurdod wedi bod yn cynnal gwaith moderneiddio ysgolion i uwchraddio'r ystâd ac mae hyn yn cynnwys cymysgedd o gau, cyfuno, ailwampio ac adeiladu ysgolion newydd. Mae hyn wedi arwain at gau/cyfuno 5 ysgol y tu allan i raglen gyfredol Ysgolion yr 21^{ain} ganrif.

Gan fod Ynys Môn yn ynys sy'n cynnwys cymunedau gwledig a threfol, rydym yn rhagweld y bydd Strategaeth Ysgolion ddiwygiedig yr awdurdod a RhAS Band B yn parhau, gyda dull 'economi gymysg' wedi ei deilwra i anghenion lleol yn seiliedig ar y canlynol:

1. ysgolion i rai 0-11 oed gyda chyfleusterau gofal plant a chymunedol ar/gerllaw'r safle;
2. ysgolion i rai 0-11 oed gyda chyfleusterau gofal plant a chymunedol ar/gerllaw'r safle, wedi eu ffederaleiddio ag ysgol arall/ysgolion eraill;
3. ysgolion i rai 3-11 oed gyda chyfleusterau / heb gyfleusterau gofal plant a chymunedol ar/gerllaw'r safle, mewn trefniant ffederaleiddio;
4. Ysgolion i rai 3-16 neu 3-18 oed NEU ysgolion cynradd ac uwchradd ar un safle ac yn rhannu staff arbenigol a chyfleusterau.
5. Ysgolion uwchradd i rai 11-16 neu 11-18 oed, yn rhannu staff arbenigol ag ysgol arall / ysgolion eraill.

Disgrifiwch unrhyw wahaniaethau i'ch achos strategol ers i fersiwn ddiwethaf eich RhAS/strategaeth Ystadau gael ei llunio.

Rhowch fanylion buddion a risgiau eich Rhaglen.

Dim mwy na 1000 o eiriau

Cyflwynwyd cyd-destun strategol y broses moderneiddio ysgolion yn y RhAS blaenorol. Ers hynny, mae'r rhaglen wedi bod cyflawni yn unol â'i hamcanion strategol.

Mae moderneiddio ysgolion wedi bod yn flaenoriaeth gorfforaethol ers y RhAS flaenorol, ac mae'r rhaglen wedi cyflawni blaenoriaethau'r cynllun corfforaethol yn sgil adeiladu 2 ysgol newydd a fydd yn agor yn 2017, a chymeradwyo achos busnes llawn ar gyfer Bro Rhosyr a Bro Aberffraw. Nododd yr Adolygiad Porth diweddaraf bod y rhaglen yn esiampl o arfer da mewn nifer o agweddau. Mae Cynllun Corfforaethol Ynys Môn yn cael ei ddrafftio ar hyn o bryd ar gyfer 2017-2020, ac mae'r rhaglen Moderneiddio Ysgolion yn parhau i fod yn flaenoriaeth strategol ar gyfer y Cyngor.

Mae'r gyrrwyr ar gyfer newid yn aros yn ddigyfnewid ers y RhAS blaenorol
1. lleihau lleoedd dros ben

Mae'r ffigurau isod yn dangos bod nifer y lleoedd dros ben yn sector cynradd Ynys Môn wedi gostwng. Mae nifer o ffactorau wedi cyfrannu at y newid hwn, fel cau ysgolion bach (y broses foderneiddio cyn sefydlu rhaglen ysgolion yr 21ain ganrif), newidiadau demograffig a rhywfaint o dwf yn y boblogaeth

RhAS 2013	Capasiti	Niferoedd cyfredol	Lleoedd gwag
Cynradd	6326	4819	23.9%
Uwchradd	5462	4097	25%
Cyfanswm	11788	8916	24.4%

RhAS 2017	Capasiti	Niferoedd cyfredol	Lleoedd gwag
Cynradd	5818	5188	13.0%
Uwchradd	5171	3755	27.4%
Cyfanswm	10989	8943	18.6%

2. gwella safonau addysgu a chyrhaeddiad;
3. gwella deilliannau addysgol i blant a thorri'r cysylltiad rhwng amddifadedd a chyrhaeddiad addysgol isel;
4. darparu adnoddau modern mewn perthynas ag ysgolion ac adnoddau ystafell ddsbarth
5. capasiti arweinyddiaeth a rheoli
6. hyrwyddo cyfleoedd cyfartal

Y Risgiau

Rheolir risgiau Moderneiddio Ysgolion yn y modd a ganlyn:

Tîm y rhaglen yn datblygu'r gofrestr risg, yn adnabod y risgiau, yn sgorio ac yn cynnig mesurau lliniaru. Y Bwrdd Trawsnewid Addysg yn herio a chymeradwyo'r gofrestr risg. Mae'r broses rheoli risg wedi aeddfedu ers y RhAS blaenorol. Mae'r gofrestr risg yn awr yn ddogfen fyw ac yn cael ei diweddarau'n rheolaidd, mae gwell dealltwriaeth ymhlith aelodau'r Bwrdd o'u rôl mewn perthynas â rheoli risgiau, a sefydlwyd proses gadarn i reoli'r risgiau.

Ceir crynodeb o'r prif risgiau isod:

Risg	Mesurau lliniaru
Diffyg cefnogaeth gan y cyhoedd	Cynnal digwyddiadau ymgynghori anstatudol a statudol, yn unol â'r Cod Trefniadaeth Ysgolion. Sefydlu Grwpiau Ymgysylltu â Rhanddeiliaid. Cyfathrebu'n effeithiol a dangos parodrwydd i wrando, a defnyddio dulliau cyfathrebu amgen.
Llywodraeth Cymru yn peidio â chymeradwyo'r achosion busnes / RhAS diwygiedig	Yr Awdurdod i barhau i weithio'n agos gyda Llywodraeth Cymru. Herio / craffu ar yr holl ddogfennau perthnasol yn fewnol cyn cael cymeradwyaeth ffurfiol.
Derbynion cyfalaf yn llai nag a ragwelir, neu'n cael eu gohirio.	Y Grŵp Tir ac Asedau Corfforaethol i oruchwylio gweithredu'r Cynllun Rheoli Asedau ac adrodd yn ôl i'r Tîm Trawsnewid Addysg fel bo'n briodol. Cynhaliwyd asesiad gwaelodlin yng Nghaergybi o ddefnydd amgen y safleoedd fydd ar gael yn y dyfodol, ynghyd â'r safleoedd eraill sy'n cael eu harchwilio ar hyn o bryd, cyn eu cau ym mis Awst 2017.
Arian cyfatebol Cyngor Sir Ynys Môn ddim yn cael ei wireddu	Tîm y rhaglen i sicrhau bod prosiectau moderneiddio ysgolion yn cael eu cynnwys yn y cynllun cyllido tymor canolig. Gweithio gyda'r Swyddog Adran 151 a'r Adran Gyllid ar gynllunio strategol ar Fand B a Sicrwydd Ansawdd yn erbyn targedau, gan gynnwys trafodaethau rheolaidd ar fforddiadwyedd.
Tanamcangyfrif costau prosiectau	Cyfeirio at wersi a ddysgwyd ar brosiectau eraill, sydd wedi arwain at gostau uwch, e.e. materion yn gysylltiedig ag archaeoleg, costau sy'n gysylltiedig â rhyddhau staff,

	<p>gweithgareddau disgyblion a chynllunio'r cwricwlwm. Diweddarau costau'n fanwl yn ystod y gwaith o ddatblygu achosion busnes. Sicrhau her gorfforaethol i'r holl gostau a ragwelir drwy gydol holl gamau datblygu'r achos busnes.</p>
<p>Risgiau sy'n gysylltiedig â phenodi penaethiaid, a chynllunio olyniaeth.</p>	<p>Y Bwrdd Trawsnewid Addysg i herio'r Adran Addysg a'r tîm prosiect ar gynyddu capasiti arweinyddiaeth ar draws y sector cynradd ac uwchradd. Cymeradwywyd y Strategaeth Arweinyddiaeth a Chynllunio Olyniaeth gan Bwyllgor Gwaith y Cyngor ym mis Mehefin, i'w weithredu o fis Medi 2017 ymlaen.</p>

Manteision y Rhaglen Moderneiddio Ysgolion

Mae tîm y prosiect wedi datblygu Cynllun Gwireddu Buddion ar gyfer y rhaglen. Cyflwynwyd y Cynllun i'r Bwrdd Trawsnewid Addysg yn 2014 i'w gymeradwyo. Mae'r cynllun yn cynnwys disgrifiad o'r buddion, allbynnau a ragwelir, a dulliau o fesur y buddion (i ddechrau ar gam terfynu diwedd y prosiect). Cynhaliwyd asesiad manwl er mwyn canfod y dibyniaethau, nodi data sylfaenol, a'r dulliau ar gyfer casglu data perthnasol.
 Bydd yr awdurdod yn gweithio'n agos gyda Llywodraeth Cymru i fesur ac olrhain y buddion a ragwelwyd.

4. Yr Achos Economaidd

Disgrifiwch unrhyw wahaniaethau i'r Achos Economaidd ers i fersiwn ddiweddaraf eich RhAS/strategaeth Ystadau gael ei llunio.

Dim mwy na 1000 o eiriau

Y Prif Ddewisiadau

Roedd y dewisiadau cychwynnol a ystyriwyd fel y rhai a amlinellir yn RhAS 2013, gan roi ystyriaeth i 'Gwneud Dim', 'Gwneud y lleiaf posibl', 'Rhaglen Rhesymoli Ysgolion Bach' a 'Rhaglen Datblygu Lawn'.

Dewis a Ffafir

Bydd y prosiectau a gaiff sylw ym Mand B yn cynnwys y canlynol. Nid yw'n bosib cyflwyno gwybodaeth derfynol ynghylch unrhyw opsiynau terfynol gan fod hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith. Yn sgil hyn mae'r costau a gyflwynir yn amcan gorau o'r opsiynau a nodir gan swyddogion fel posibilrwydd pendant.

<u>Ardal Llangefni</u>		
Ysgolion	Cost	Amserlen
<u>Y Graig, Talwrn, Gaerwen ac Henblas</u>	<u>£7.7M</u>	

<u>Ardal Amlwch</u>		
Ysgolion	Cost	Amserlen
<u>i) Syr Thomas Jones ac ysgolion eraill cyfagos, gan gynnwys Llannerchymedd</u>	<u>£14.5M</u>	

<u>Ardal Lligwy</u>		
Ysgolion	Cost	Amserlen
<u>Goronwy Owen, Llanbedrgoch, Moelfre a Phentraeth</u>	<u>£6.8M</u>	

<u>Ardal Seiriol</u>		
Ysgolion	Cost	Amserlen
<u>Biwmares, Llandegfan a Llangoed</u>	<u>£7.1M</u>	

Mae'r holl Gostau Cyfalaf ac Amserlenni uchod wedi cael eu haddasu ar gyfer Tuedd Optimistiaeth*.

*Mae tuedd i arfarnwyr prosiectau fod yn rhy optimistaidd. Er mwyn ystyried hyn, mae'r holl Gostau Cyfalaf ac amserlenni prosiectau wedi cael eu haddasu am i fyny. Cyfeirir at yr addasiad hwn fel Tuedd Optimistiaeth. Mae'r Llyfr Gwyrdd yn argymhell terfyn uchaf o 24% ar gyfer addasu costau cyfalaf ar adeiladau safonol. Mae'r Llyfr Gwyrdd yn argymhell terfyn uchaf o 4% ar gyfer addasu hyd gwaith ar adeiladau safonol. Gan fod y prosiectau / syniadau hyn ar gyfnod cynnar iawn, nid yw'r risgiau sy'n gysylltiedig â'r prosiectau wedi cael eu rheoli hyd yn hyn, felly mae'r terfyn uchaf wedi cael ei ddefnyddio wrth addasu ar gyfer y duedd optimistiaeth. Mae'r terfynau uchaf yn seiliedig ar y duedd hanesyddol gyfartalog a geir mewn achosion busnes amlinellol.

5. Yr Achos Masnachol

Disgrifiwch unrhyw wahaniaethau i'r Achos Masnachol ers i fersiwn ddiweddaraf eich RhAS/strategaeth Ystadau gael ei llunio.

Byddwch cystal â chynnwys manylion y modelau cyflenwi rydych yn eu hystyried e.e. fesul swp (*batching*) neu'n unigol (*single delivery*)

Dim mwy na 1000 o eiriau

Mae'r Awdurdod yn adolygu'r hyn mae'n ei gynnig i'r sector preifat ar gyfer Band B. Dyma'r opsiynau mae'n eu hystyried:

Opsiwn 1 – Mae gan yr Awdurdod brofiad da drwy ei dîm dylunio mewnol ar ddylunio ysgolion newydd. Y tîm mewnol profiadol fydd yn gwneud yr holl waith Dylunio Pensaernïol. Bydd ymgynghorwyr allanol o Fframwaith Ymgynghorwyr y Gwasanaeth Caffael Cenedlaethol yn cael eu penodi i ategu'r Tîm Dylunio. Byddai Cyngor Môn yn awyddus i roi'r gwaith canlynol ar gontract allanol: Dylunio Saernïol, Dylunio Gwasanaethau Adeiladu, Cynghorwyr Iechyd a Diogelwch, Gwasanaethau Mesur Meintiau, Aseswyr BREEAM a Phenseiri Tirwedd. Byddai Ymgynghorwyr arbenigol eraill yn cael eu penodi ar brosiectau penodol yn ôl yr angen. Neu

Opsiwn 2 – Bydd y Tîm Dylunio Pensaernïol mewnol yn gwneud y dyluniad cysyniadol ar gyfer prosiect. Bydd Cyngor Sir Ynys Môn yn ysgwyddo'r rôl Rheolwr Prosiect ac yn penodi Tîm Dylunio cynhwysfawr drwy Fframwaith Ymgynghorwyr y Gwasanaeth Caffael Cenedlaethol i fynd â'r dyluniad cysyniadol drwy'r broses dyluniad manwl a gwahoddiad i dendro. Neu

Opsiwn 3 – Bydd y Tîm Dylunio Pensaernïol mewnol yn gwneud y dyluniad cysyniadol ar gyfer prosiect. Bydd Cyngor Sir Ynys Môn yn ysgwyddo'r rôl Rheolwr Prosiect ac yn penodi prif gontractwr drwy Fframwaith Contractwyr Gwaith Mawr Gogledd Cymru 2 i wneud dyluniad manwl a gwaith adeiladu'r cynllun. Neu

Opsiwn 4 – Bydd yr Awdurdod yn ysgrifennu manyleb canlyniadau ar gyfer y gwaith o ddylunio ac adeiladu'r ysgolion newydd, a gofynion yr ysgolion wedi'u hadnewyddu, a bydd yn gosod hyn drwy Fframwaith Contractwyr Gogledd Cymru 2. Y tîm mewnol fydd "asiantau'r cyflogwr" i sicrhau bod y contract yn llwyddo i gyflawni'r nod, ond y contractwr llwyddiannus fydd yn ysgwyddo'r risgiau dylunio ac adeiladu. Bydd un o'r Opsiynau'n cael eu dewis ar gyfer pob cynllun unigol, yn seiliedig ar allu'r Tîm Dylunio, y llwyth gwaith ar y pryd a maint y prosiect.

Strategaeth Caffael

Byddwn yn defnyddio Fframwaith Contractwyr Gwaith Mawr Gogledd Cymru 2 i benodi ein partneriaid yn y sector preifat. Bydd y contractwr yn cael ei benodi drwy gynnal mini-gystadleuaeth. Mae'n fframwaith cydweithredol ac integredig sy'n adeiladu ar sylfeini buddion Fframwaith Contractwyr Gogledd Cymru 1 llwyddiannus ac arbedion sy'n deillio o ddefnyddio technoleg, prosesau gwell, arferion cydweithio, arbedion cyflenwi ac arbedion effeithlonrwydd drwy brosesau cydweithio cystadleuol, agored a theg ar brosiectau.

- Sicrhau cymaint o effaith â phosib ar y gymuned leol drwy gydweithio â busnesau bach a chanolig a defnyddio prosesau dethol doeth sy'n seiliedig ar ansawdd, targedau pendant a meincnodau perfformiad.
- Ymrwymiad pendant i gefnogi a datblygu'r gadwyn gyflenwi leol drwy hyfforddiant a rhannu arferion gorau.
- Dod o hyd i fylchau yn y farchnad ac annog cwmnïau i ôl-lenwi'r bylchau hynny.
- Cydweithio ag asiantaethau ategol a sefydliadau addysg sy'n cynnig cyfleoedd hyfforddiant a datblygu, a'u cyfeirio at gyllid sydd ar gael i wella sgiliau busnesau bach a chanolig lleol.
- Byddwn yn sicrhau bod ein canlyniadau'n cyd-fynd â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol, gan fesur y Fframwaith a pherfformiad y prosiect yn unol â'r Ddeddf.
- Mae arferion teg yn cael eu cynnwys yn y Fframwaith a bydd hynny'n dal i ddigwydd, yn ogystal â'r ymrwymiad i hyfforddi a datblygu cenedlaethau'r dyfodol a hyrwyddo datblygu cynaliadwy.

Bydd Fframwaith Contractwyr Gogledd Cymru 2 yn cynnwys pum band ar gyfer gwerth tendr:

£250k > £1m

£1m > £2.5m

£2.5m > £5.5m

£5.5m > £10m

Dros £10m

Byddwn hefyd yn edrych ar wahanol opsiynau – gan gynnwys grwpio rhai o'n cynlluniau ac ystyried caffael ar y cyd wrth i awdurdodau ar draws Gogledd Cymru gydweithio. Bydd hyn yn helpu i sicrhau bod economi Ynys Môn a Gogledd Cymru mor hyfyw â phosib. Bydd cynlluniau i gaffael prosiectau mawr unigol ac i grwpio prosiectau llai yn cael eu hystyried.

Prosesau caffael arloesol

Mewn prosiectau llwyddiannus diweddar, mae cynnwys y contractwr yn gynnar yn y broses wedi bod yn allweddol wrth gyflawni'r prosiect. Mae'r fframwaith yn cefnogi'r dull hwnnw, a bydd nifer o Brosiectau ym Mand B yn dilyn yr opsiwn hwn. Bydd yn rhoi cyfle i'r tîm, gan gynnwys y contractwr, edrych yn fanwl ar adeiladwyedd y prosiect a'r gwaith rhaglennu. Byddwn yn ceisio sicrhau mwy o sicrwydd o ran pris cyn penodi'r cynigydd a ffefrir, a chydweithio er mwyn lleihau a dileu'r risgiau. Mae dwy system adeiladu wahanol â fframiau pren wedi cael eu defnyddio'n ddiweddar mewn ysgolion yn Ynys Môn, lle cafodd yr holl baneli to a walïau eu gwneud oddi ar y safle. Bydd y systemau hyn, ynghyd â systemau adeiladu oddi-ar-y-safle eraill, yn cael eu hymchwilio ym mhrosiectau Band B – gall y rhain gael effaith ddramatig ar y rhaglen ac ar leihau gwastraff y safle. Mae'r Awdurdod a'i swyddogion bob amser yn ceisio gwrthio'r ffiniau ac ystyried dyluniadau arloesol a thechnegau adeiladu modern. Ysgol Rhyd y Llan yw'r ysgol gyntaf yn y Deyrnas Unedig i gael ei hadeiladu â phaneli bêls gwellt.

Buddion i'r Gymuned

Bydd Cyngor Sir Ynys Môn yn dal i ddefnyddio cymalau Buddion i'r Gymuned safonol yn ei brosesau caffael ar gyfer pob prosiect. Mae sicrhau Buddion i'r Gymuned yn rhan ganolog o ddull caffael cydweithredol Fframwaith Contractwyr Gwaith Mawr

Gogledd Cymru 2. Mae'n ymrwymiad i gyfrannu at les cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol rhanbarth Gogledd Cymru. Nod y Fframwaith a'r dull gweithredu yw sicrhau gwerth am arian gyda'r dull caffael a'r prosiectau eu hunain. Gellir gwneud hynny drwy sicrhau bod y prosiectau'n cynnig cymaint o fuddion â phosib i'r gymuned leol, a chynnal datblygiad economaidd ar draws y rhanbarth. Bydd hyn yn helpu i gefnogi agenda trechu tlodi Llywodraeth Cymru.

Mae'r hinsawdd economaidd bresennol a blaenoriaethau economaidd 6 awdurdod Gogledd Cymru yn ffactorau allweddol wrth sicrhau bod Buddion i'r Gymuned yn rhan ganolog o'r Fframwaith a'r dull gweithredu ehangach. Y cwrpas yw mynd ati'n strategol i reoli a chydlynu'r buddsoddiad enfawr yn y rhanbarth a'r arbedion maint i sicrhau buddion ehangach a sbarduno twf economaidd drwy sicrhau mwy o gyfleoedd hyfforddiant a gwaith, cadw swyddi, cynlluniau'r gadwyn gyflenwi a mentrau cymunedol. Bydd hyn yn sicrhau twf economaidd cynaliadwy sy'n creu cyfleoedd i bawb yng Nghymru.

Mae'r fframwaith presennol wedi bod yn llwyddiant ysgubol o ran y Buddion i'r Gymuned yn dilyn y ddau brosiect a gwblhawyd yn Ynys Môn, gyda 5 o swyddi'n cael eu creu, 12 prentis yn cael eu cyflogi, 40 o gyfleoedd hyfforddiant a 793 o achosion o ryngweithio â disgyblion.

6. Yr Achos Ariannol

Disgrifiwch unrhyw wahaniaethau i'r Achos Ariannol ers i fersiwn ddiweddaraf eich RhAS/strategaeth Ystadau gael ei llunio.

Rhowch fanylion y trefniadau arian cyfatebol ar gyfer eich Rhaglen a chadarnhau a yw'n fforddiadwy neu ddim.

Dim mwy na 1000 o eiriau

Mae'r costau cyfalaf dangosol, ynghyd â derbyniadau cyfalaf cysylltiedig ac amcangyfrif o'r arbedion refeniw, wedi'u nodi isod: **(Bydd angen llenwi'r tabl isod ar ôl penderfynu pa un o'r opsiynau yn rhan 4 a ddewisir).**

Disgrifiad	Amcangyfrif o'r Costau Cyfalaf	Amcangyfrif o'r Derbyniadau Cyfalaf	Amcangyfrif o'r (Arbedion Refeniw) / Costau Ychwanegol
Y Graig a Talwrn	£3,870,660	£140,000	(£43,730)
Gaerwen	£3,251,739	£0	+£23,420
Henblas	£618,307	£0	+£9,690
Syr Thomas Jones ac ysgolion cynradd cyfagos gan gynnwys Llannerchymedd	£14,559,703	£445,000	(£99,854)
Goronwy Owen, Llanbedrgoch, Moelfre a Phentraeth	£6,727,327	£1,830,000	(£146,700)
Biwmares, Llandegfan a Llangoed	£7,108,765	£1,416,000	(£14,486)
	£36,136,501	£3,831,000	(£271,660)

Amcangyfrifir y bydd cyfanswm y gost, ac eithrio llog ar fenthycy digymorth ac arbedion refeniw'r rhaglen, yn hyd at £36miliwn.

Mae proffil cyllido sylfaenol wedi cael ei baratoi, gan ddefnyddio'r rhagdybiaethau canlynol:

- Bydd cymorth grant ar gael gan y Llywodraeth, hyd at '50% o'r Costau Cyfalaf' neu '50% o'r canllaw costau a argymhellir ar gyfer BB98/99'
- Bydd yr holl dderbyniadau cyfalaf yn sgil gwerthu'r hen gyfleusterau yn cael eu cynnwys yn y rhaglen;
- Bydd balans y gwariant yn cael ei dalu gan ddefnyddio dulliau benthycy digymorth.

Mae hyn yn arwain at y ffigurau a ganlyn:

FFYNONELLAU CYLLID	
Grant Llywodraeth Cymru	£18,068,250
Derbyniadau Cyfalaf	£3,831,000
Benthycy Digymorth	£14,237,251
Cyfanswm	£36,136,501

Mae'r costau benthyca i ad-dalu'r benthyca digymorth tua £673,422 y flwyddyn.

Byddai rhywfaint o gostau trosiannol tymor byr yn gysylltiedig â'r opsiynau rhataf, canolog a drytaf. Mae'r costau hyn yn cynnwys:

- Penodi Pennaeth yn gynnar cyn i ddisgyblion gael eu cofrestru yn yr ysgol newydd.
- Costau dileu swydd posib ar gyfer Penaethiaid / Athrawon.
- Diogelu tâl Penaethiaid neu Athrawon a fydd yn wynebu gostyngiad mewn cyflog o bosib.
- Costau eiddo ar gyfer yr ysgolion sydd wedi cau, nes bydd modd cael gwared ar yr ysgolion.

Mae fforddiadwyedd y cynllun yn dibynnu ar sicrhau digon o arbedion o Gyllidebau Dirprwyedig Ysgolion drwy ad-drefnu ysgolion neu nodi arbedion o wasanaethau eraill, neu drwy gynyddu'r dreth gyngor neu ddod o hyd i ffynonellau eraill o incwm.

7. Yr Achos Rheoli

Disgrifiwch unrhyw wahaniaethau i'r Achos Rheoli ers i fersiwn ddiweddaraf eich RhAS/strategaeth Ystadau gael ei llunio.

Dim mwy na 1000 o eiriau

Mae'r rhaglen moderneiddio ysgolion a'r prosiectau cysylltiedig yn dal i gael eu monitro gan y Bwrdd Trawsnewid Addysg. Y newid mwyaf o ran dull llywodraethu'r rhaglen yw diwygio byrddau'r rhaglen gorfforaethol. Roedd 3 bwrdd rhaglen yn wreiddiol, ac maent yn gweithredu fel dau fwrdd erbyn hyn. Roedd y Bwrdd Trawsnewid Addysg yn arfer bod yn atebol i'r Bwrdd Rhagoriaeth Gwasanaethau, ac mae'n atebol i Fwrdd y Rhaglen Gwella Gwasanaethau, Cymunedau a Phartneriaethau erbyn hyn. Mae rôl a chyfrifoldebau'r Bwrdd nawr yn cynnwys goruchwylio a sbarduno prosiectau a rhaglenni newid, gan gynnig cyfeiriad ac argymhellion i'r Pwyllgor Gwaith ar gyfer rhaglenni cyllid a phrosiectau newid. Mae'r Bwrdd hefyd yn atebol am risgiau'r rhaglenni/prosiectau, cyrraedd cerrig milltir pwysig a chymeradwyo amserlenni rhaglenni mawr a chymhleth.

Mae'r Bwrdd Trawsnewid Addysg wedi mabwysiadu egwyddorion rheoli prosiectau a rhaglenni. Mae angen sêl bendith y Bwrdd Trawsnewid Addysg ar gyfer achosion busnes a phrosiectau moderneiddio ysgolion.

Mae rôl yr Uwch Swyddog Cyfrifol yn dal yn bodoli ers cyflwyno'r RhAS flaenorol er mwyn sicrhau y bydd y rhaglen yn llwyddiant, ac y bydd ei manteision yn cael eu cyflawni. Fodd bynnag, dydy'r Uwch Swyddog Cyfrifol ddim wedi newid – Delyth Molyneux, y Pennaeth Addysg, yw'r Uwch Swyddog Cyfrifol presennol. Roedd y RhAS flaenorol hefyd yn nodi y dylid penodi Rheolwr Rhaglen i reoli'r lluo o brosiectau. Mae'r Rheolwr Rhaglen wedi bod yn y swydd ers tair blynedd.

Mae Tîm Adolygiadau Gateway Llywodraeth Cymru wedi nodi Ynys Môn fel enghraifft o arfer da o ran Rhaglen Ysgolion yr 21ain ganrif. Mae Adolygiadau Gateway wedi cadarnhau bod y rhaglen ar y trywydd iawn i gyflawni ei hamcanion. Mae'r Cyngor wedi integreiddio'r timau rheoli rhaglenni a pherfformiad corfforaethol er mwyn rhoi mwy o sylw i reoli perfformiad a chyflawniad.

Roedd y RhAS flaenorol yn pwysleisio pwysigrwydd sefydlu tîm prosiect. Mae'r tîm wedi cael ei sefydlu erbyn hyn ac mae'n llwyddiannus. Mae'n cynnwys amrywiaeth eang o sgiliau a gwybodaeth.

Mae'r cynllun cyfathrebu wedi newid yn sylweddol, ac mae tîm y prosiect wedi edrych ar wahanol ddulliau cyfathrebu er mwyn bodloni anghenion gwahanol randdeiliaid. Mae tudalen Moderneiddio Ysgolion wedi cael ei chreu ar Facebook, gyda dros 100 o ddilynwyr. Mae'r timau prosiect yn awyddus i edrych ar ddulliau eraill i gyfleu negeseuon pwysig, fel fideos a chyfweliadau ar orsafoedd radio lleol.

Mae logiau gwersi yn cael eu diweddarau a'u trafod yn aml, gan fod dysgu o heriau a llwyddiannau prosiectau yn y gorffennol yn hollbwysig er mwyn sicrhau prosiectau llwyddiannus. Mae rhagor o wersi wedi cael eu dysgu am y broses ymgynghori ac ymgysylltu. Mae'r dogfennau a'r broses wedi cael eu diwygio yn sgil hynny, a byddant yn dal i gael eu datblygu. Bydd grwpiau Ymgysylltu â Rhanddeiliaid sy'n annog trafodaeth agored yn cael eu sefydlu yn ystod cam datblygu'r prosiectau, gyda'r nod gyffredinol o sicrhau tryloywder a bod yr holl randdeiliaid yn ysgwyddo perchnogaeth dros y broses a'r prosiect.

Rhowch fanylion y strwythurau sydd ar waith i gyflenwi'r prosiectau yn eich Rhaglen a manylion cysylltu'r tîm craidd.

Dim mwy na 500 o eiriau / organogram

Mae gan yr Awdurdod system llywodraethu a rheoli prosiect corfforaethol ar gyfer y Rhaglen Moderneiddio Ysgolion sy'n ddigon cadarn i sicrhau cynnydd; bod adnoddau digonol a phriodol yn cael eu defnyddio; bod rhanddeiliaid allweddol yn cael eu cynnwys a'u hysbysu fel y bo'n briodol, a bod penderfyniadau'n cael eu gwneud yn amserol. Mae'r trefniadau'n adlewyrchu ac yn cydnabod maint yr ymrwymiad gwariant dan sylw a natur gymhleth yr ymgynghoriad wrth gyflawni'r prosiect hwn.

Bydd y Bwrdd Trawsnewid Addysg yn dal yn atebol i Fwrdd y Rhaglen Gwella Gwasanaethau, Cymunedau a Phartneriaethau – mae'r strwythur llywodraethu hwn yn sicrhau bod y Bwrdd Trawsnewid Addysg a'i brosiectau moderneiddio ysgolion yn gallu dangos i'r Uwch Dîm Arwain ei fod yn cyflawni'r gwaith yn gyflym. Mae'r Grŵp Rheoli Asedau Corfforaethol hefyd yn atebol i'r Bwrdd Trawsnewid Addysg i sicrhau dull cyson o reoli asedau'r Awdurdod. Mae'r Bwrdd Trawsnewid Addysg yn cadw at yr egwyddorion rheoli prosiect corfforaethol, yn gweithio'n unol â chynllun y prosiect ac yn rhoi gwybod am gynnydd. Bydd angen i bob prosiect moderneiddio ysgol a'i achos busnes gael sêl bendith y Bwrdd Trawsnewid Addysg.

Fel yr amlinellir uchod, mae tîm prosiect mewnol wedi cael ei sefydlu, yn seiliedig ar yr amrywiaeth eang o sgiliau a gwybodaeth a phrofiad o reoli prosiect. Bydd aelodau craidd y tîm prosiect mewnol yn cynnwys y canlynol:

Uwch Swyddog Cyfrifol	Delyth Molyneux Pennaeth Dysgu
Rheolwr Rhaglen	Emrys Bebb Prince 2 a MSP
Rheolwr Rhaglen	Nonn Hughes Prince 2 a MSP
Rheolwr Gwasanaethau Pensaernïol	Gareth Thomas Pensaer Siartredig RIBA
Cyfrifydd	Arwyn Hughes
Uwch Swyddog Priso	Dylan Edwards
Swyddog Cynllunio	Dewi Francis
Cyfreithiwr	Arwel Jones
Peiriannydd	Hugh Percy

Rheoli Materion

Ystyr mater yw digwyddiad annisgwyl lle bydd rhaid i'r rheolwyr weithredu. Gallai fod yn broblem, yn ymholiad neu'n bryder sy'n effeithio mewn rhyw ffordd ar ran o'r rhaglen, neu'r rhaglen gyfan, neu'n risg sydd wedi dod yn wir. Bydd pob mater a fydd yn cael ei godi – o ba bynnag ffynhonnell – yn cael ei gofnodi ar y log materion, sy'n rhan o adnoddau rheoli'r rheolwr

prosiect. Bydd y materion yn cael eu codi ar lefel tîm y prosiect, ac os na fydd modd eu datrys byddant yn cael eu cyfeirio at y Bwrdd Trawsnewid Addysg.

Gwireddu Buddion

Bydd y cynllun gwireddu buddion yn cael ei ddefnyddio fel adnodd i sicrhau bod y buddion a fwriedir (canlyniadau, prosesau newid) yn cael eu gwireddu a'u cynnal ar ddiwedd y prosiect. Bydd yr Awdurdod yn cydweithio â Llywodraeth Cymru i lunio adnodd tracio i gadw golwg ar y canlyniadau fel maent wedi'u nodi yn yr achos busnes, ac i adrodd yn ôl i Lywodraeth Cymru.

Bydd y cynllun yn diffinio'r rôl a'r cyfrifoldebau ar gyfer sicrhau buddion penodol, a'r dull a'r amserlen ar gyfer hynny. Bydd Uwch Swyddog Cyfrifol y rhaglen yn arwain yr adolygiadau buddion ar ôl i'r prosiect gael ei gwblhau.

Trefniadau ar gyfer rheoli risg

Mae rheoli risg ar y prosiect hwn yn broses sy'n cynnwys nodi risgiau, asesu risgiau a strategaeth lliniaru. Bydd y Rheolwr Prosiect yn cadw Cofrestr Risgiau sy'n cael ei hadolygu:

- i. yng nghyfarfodydd y Bwrdd Trawsnewid Addysg, ac
- ii. yng nghyfarfodydd Tîm y Prosiect.

Mae'r Uwch Swyddog Cyfrifol hefyd yn annog disgyblaethau cryfach ar gyfer Rheoli Risg yn y Rhaglen gyda sbardunau pendant, a system uwchgyfeirio ac adrodd. Mae tîm y prosiect wedi llunio cofrestr risgiau ar gyfer y rhaglen. Gellir gweld copi o gofrestr risgiau'r prosiect ar gais.

Trefniadau ar gyfer rheoli contractau

O safbwynt contract, Gareth Thomas (Rheolwr Gwasanaethau Pensaernïol) fydd yn rheoli'r contract Adeiladu, a bydd yn cael cymorth gan Syrfêwr Meintiau a benodir yn allanol. Bydd rhaid i'r partïon drafod a chytuno ar bob cytundeb a newid yn y contract.

Trefniadau adolygiadau Gateway

Mae Rhaglen Ysgolion yr 21^{ain} Ganrif yr Awdurdod wedi cael ei hadolygu dair gwaith hyd yma, ac wedi cael y statws Ambr-Gwyrdd drwy gydol y broses o safbwynt ffydd yn y broses gyflawni.

Cynhaliwyd yr Adolygiad Gateway diweddaraf ar 9-11 Ionawr 2017, i gyd-daro â chyflwyno'r Achos Busnes Llawn hwn ar gyfer prosiect Bro Aberffraw / Rhosyr. Mae profiad a phroses adolygiad Gateway yn dal i gynnig sicrwydd i'r Uwch Swyddog Cyfrifol bod y Rhaglen yn dal i gymryd camau cadarnhaol tuag at lwyddiant. Mae'r adolygwyr yn cyfweld â rhanddeiliaid allweddol er mwyn nodi enghreifftiau o arferion da a chyfleoedd i ddathlu llwyddiant.

Rheoli Newid

Hanfod y rhaglen moderneiddio ysgolion yw rheoli newid. Mae newid yn gallu arwain at ddigwyddiadau annisgwyl a cholli ffydd rhanddeiliaid. Mae'r Uwch Swyddog Cyfrifol yn ffyddiog bod gan y rhaglen strwythur llywodraethu da i gadw rheolaeth dynn dros wyriadau a materion o bwys.

Darparwch brif gerrig milltir ar gyfer y Rhaglen os gwelwch yn dda

COPY PLAN HERE

9. Gwneud cais am arian y Model Buddsoddi Cydfuddiannol

<p>Ydych chi'n bwriadu cyflawni unrhyw rai o'ch prosiectau Band B gan ddefnyddio'r Model Buddsoddi Cydfuddiannol? <i>Dylech ddileu fel y bo'n briodol</i></p>	<p>Nac ydym</p>
--	------------------------

Os:

- **Nac ydych** - ewch i'r adran nesaf, **Adran 10**
- **Ydych** - llenwch yr adran berthnasol ar gyfer awdurdodau lleol neu Sefydliadau Addysg Bellach isod.

(a) Awdurdodau Lleol

Ysgolion		Nifer	Maint	Cost - ar sail arweiniad Llywodraeth Cymru
Nodwch ar gyfer faint o adeiladau ysgol y byddech yn defnyddio'r cyllid hwn:	Cynradd			
	Uwchradd			
	Cyfanswm			

Rhowch fanylion cryno gan gynnwys teitl ac amcangyfrif o gostau cyfalaf y prosiect(au):

Dim mwy na 1000 o eiriau

Enghraifft:

Ysgol Uwchradd Westleaf

Amcangyfrif o'r Gost Cyfalaf - £20,000,000

Dyma ysgol uwchradd newydd gyda lle i 1000 FTE yn nhref x a fydd yn disodli'r ddwy ysgol uwchradd sydd yno'n barod a chyflwr y rheini yn gyflwr categori C a D.

(b) Sefydliadau Addysg Bellach

Colegau

Rhowch fanylion cryno prosiac(au) eich coleg, ynghyd ag amcangyfrif o'r gost cyfalaf gan ddefnyddio cyfradd cyfalaf Llywodraeth Cymru am bob m².

Rhowch fanylion am faint y gwaith a gynlluniwyd e.e. campws, amnewid bloc, estyniad a'r math o gyfleusterau e.e. adeiladu, trin gwallt a harddwch.

Dim mwy na 1000 o eiriau

Enghraifft:

Canolfan celfyddydau creadigol a busnes Campws Eastleaf

Amcangyfrif o'r Gost Cyfalaf: £20,000,000

Dyma ddatblygiad 600 lle ar gyfer busnes a'r celfyddydau creadigol ar gampws X.....

10. Prosiectau Band B

Faint o brosiectau rydych yn bwriadu'u cyflwyno ym Mand B?	6
---	---

Beth ydy'r rhain? (Sylwch y dylai manylion prosiectau gael eu cynnwys yn y tabl atodedig hefyd). Dylid rhoi'r prosiectau yn ôl blaenoriaeth yn y ddwy ddogfen.

Dim mwy na 500 o eiriau

Rhif	Cynllun
1.	Addasu Ysgol Y Graig yn Llangefni, cau Ysgol Talwrn, symud y disgyblion i Ysgol Y Graig Amcan gost cyfalaf - £3,870,660
2.	Syr Thomas Jones ac ysgolion cynradd cyfagos, gan gynnwys Llanerchymedd Amcan gost cyfalaf - £14,559,703
3.	Lligwy / Gogledd Ddwyrain Môn – Ysgol gynradd newydd yn lle 4 ysgol gynradd Amcan gost cyfalaf - £6,727,327 Ysgol gynradd newydd i 330
5.	Biwmares, Llandegfan a Llangoed Amcan gost cyfalaf - £7,108,765
6.	Ail-fodelu Ysgol Esceifiog, Gaerwen Amcan gost cyfalaf - £3,251,739 Ail fodelu Ysgol Esceifiog i gymryd 150 o blant
7.	Ail-fodelu ac ymestyn Ysgol Henblas, Llangristiolus Amcan gost cyfalaf - £618,307 Ail fodelu Ysgol Esceifiog (96 o blant)

11. Bandiau C a D

Rhowch y wybodaeth ddiweddaraf ar gyfer Bandiau C a D eich Rhaglen. [Bydd Band C yn weithredol rhwng Ebrill 2024 a Mawrth 2029; bydd Band D yn weithredol rhwng Ebrill 2029 a Mawrth 2034].

Band C

1.	Ail-fodelu 2 ysgol gynradd
2.	Ail fodelu ysgol uwchradd
3.	Adeilad 6^{ed} Dosbarth
4.	Ail-fodelu ysgol uwchradd a symud disgyblion un neu ddwy ysgol gynradd i'r ysgol ar y safle
5.	Ail-fodelu ysgol uwchradd
6.	Ail-fodelu ysgol uwchradd

7.	Ysgol gynradd newydd yn lle 3 ysgol yng Ngorllewin Canolbarth Môn
----	---

Band D

1.	Ysgol gynradd newydd yn lle 2 yng Ngorllewin Canolbarth Môn
2.	Ail fodelu ysgol gynradd
3.	Ysgol gynradd newydd yng Ngorllewin Môn

12. Datganiad Cymeradwyo'r Rhaglen Amlinelliad Strategol - Diweddariad Band B - Gorffennaf 2017

Llenwch fel bo'n briodol:

Cadarnhaf fod y diweddariadau yn y ffurflen hon wedi'u cadarnhau un ai gan Gabinet yr awdurdod lleol neu Bwrdd y sefydliad addysg bellach:

Awdurdod Lleol/ Coleg	
Enw <i>Print</i>	
Enw <i>Llofnod</i>	
Swydd yn y sefydliad	
Dyddiad DD/MM/BBBB	

Os nad oes cadarnhad wedi'i gael ar lefel Cabinet neu Fwrdd, dywedwch pryd y rhagwelir y ceir hyn. Cadarnhewch hefyd ar ba lefel mae'r ddogfen wedi cael ei llofnodi.

--